

Parshat Acharé Mot - Kedoshim – 5786 - nr.262

Samenvatting van de Parsha

1e Aliya: De dienst van Jom Kippoer die door de Kohen Gadol in de Bét Hamikdash werd verricht, wordt beschreven. De Kohen Gadol mag het Heilige der Heiligen alleen betreden in zijn eenvoudige linnen kleding, waarbij hij zijn kleding vijf keer moet verschonen en zich vijf keer in de Mikva moet onderdompelen. De selectie van de bokken voor de primaire Teshuva-procedure wordt beschreven. Dit deel van de Tora vormt de "Avoda", de langdurige Moesaf-dienst op Jom Kippoer.

2e Aliya: Na de beschrijving van de resterende diensten voor Jom Kippoer bespreekt de Tora het verbod op het aanbieden van een Korban buiten de Mishkan of de Bét-Hamikdash. De enige toegestane offers waren die welke naar de Tempel werden gebracht. De "Bamah", zoals een buitenaltaar wordt genoemd, was één van de meest voorkomende zonden, waaraan de Joden zich schuldig maakten.

3e Aliya: Het verbod op het eten van bloed wordt herhaald. Het einde van Acharé Mot is gewijd aan een presentatie van de vijftien verboden seksuele relaties. Het lijkt geen twijfel dat G-d fysieke intimiteit tussen een man en een vrouw als buitengewoon belangrijk beschouwt. Daarom is het essentieel dat er een kader van regels is, voor de bevrediging van de fysieke intimiteit.

4e Aliya: Homoseksualiteit en bestialiteit zijn verboden. Verzen 18:24-29 beschrijven duidelijk de unieke relatie die de inwoners van Erets Jisrael met het land hebben en de gevolgen van het schenden van haar heiligheid. Het begin van Kedoshim stelt dat heiligheid wordt bereikt door sjabbat te houden, ontzag te hebben voor je ouders en geen afgoden te aanbidden. Wetten van liefdadigheid, eerlijkheid en het op tijd betalen van loon worden vermeld.

5e Aliya: Het tonen van enige eerbied tijdens het rechtspreken is verboden, evenals onze verantwoordelijkheid om elkaar op gepaste wijze te berispen. De verboden op het dragen van shatnez (een mengsel van wol en linnen), het knippen van bakkebaarden (peyot), tatoeëren, seks voor het huwelijk en het gebruik van occulte zaken worden vermeld.

6e en 7e Aliya: De juiste en gelijke behandeling van de bekeerling, eerlijkheid in zaken en het verbod op het aanbidden van de Moloch worden vermeld. De rest van Kedoshim vermeldt de specifieke straffen die de Bét Din zou opleggen voor deelname aan een van de vijftien seksuele relaties die aan het einde van Acharé Mot worden genoemd. Het slot van Kedoshim (20:22-26) legt het concept van heiligheid uit als middel om afgescheiden te zijn van de andere volkeren. Er bestaan drie basisformaten voor Kedoshim: tijd, plaats en persoon. Acharé Mot begon met het presenteren van de uiteindelijke integratie van de drie in de persoon van de Kohen Gadol die het Heilige der Heiligen betreedt op Jom Kippoer. Het slot van Kedoshim stelt dat Erets Jisrael (plaats), Bné Jisrael (persoon) en tijd, in het algemeen bedoeld zijn om de integratie van G-ddelijkheid in het dagelijks leven van individuen en volkeren te weerspiegelen. De mate waarin we onze missie als koninkrijk van priesters en heilige natie realiseren, zal de mate zijn waarin we het recht behouden om in het land Israël te wonen.

Samenvatting van de Haftara - Amos 9:(7-15)

De haftara van deze week komt uit Amos hoofdstuk 9 en is de haftara voor Acharé Mot . Het basisthema van de twee parsjot is de verantwoordelijkheid van de Joden om een levensstijl van Kedesja te handhaven – heiligheid die hen onderscheidt van alle andere volkeren en hun het recht geeft om in Erets Jisrael te wonen. Amos de Navi begon met het bestraffen van de Bné Jisrael omdat ze niet beter waren dan de Plishtim of de Arameeërs. Ook zij werden gered van onderdrukking en slavernij, maar koesterden de kans die G-d hun had gegeven, niet.

Amos begon zijn profetieën in 3115 – (646 v.o.t.), toen Jeravam II de grenzen van Israël (het Noordelijke Koninkrijk) uitbreidde en onder wiens heerschappij het koninkrijk Israël floreerde. Jeravam probeerde Amos uit het koninkrijk te verbannen vanwege zijn profetie dat Jeravam's koninkrijk niet lang zou duren. Amos bekritiseerde het koninkrijk omdat het de armen vervolgde en zich onderdompelde in materialisme en luxe.

Amos vertelde de Joden dat de eerste vernietiging gericht zou zijn tegen de leiders van het koninkrijk, terwijl de bevolking in ballingschap zou worden gedreven. Zijn presentatie schilderde de ballingschap van Israël af als een daad van behoud en goedheid van G-d's kant. Vers 9:11 is het vers dat we toevoegen aan de genade na de maaltijd tijdens Soekot, dat de herbouw van de Davidische dynastie voorspelt. De laatste woorden van Amos profeteren de komst van Masjiach en de terugkeer naar Erets Jisrael .

Tranen en vreugde

We zijn gezegend dat we in een opmerkelijke periode van onze geschiedenis leven. Jaren geleden, op een donderdagochtend bij de kotel, koos ik ervoor om deel te nemen aan een minyan waar een bar mitsva gevierd werd . Beginnend met de Tora-lezing, hielden de familie en vrienden van de jongeman zich bezig met de luidruchtige zang en dans die typerend is voor de bar mitsva-festiviteiten die daar elke maandag en donderdag plaatsvinden. Een grootvader van de jongeman, een oudere man met een lange witte baard, stond opzij en observeerde het allemaal enigszins peinzend. Ik benaderde hem om hem mazal tov te wensen, en hij deelde zijn gedachten. "Ik kwam hier tientallen jaren geleden, vóór 1948. Dit stond bekend als de Kotel Hadma'ot, de Klaagmuur, omdat we naar deze heilige plaats kwamen om te huilen. Nu komen we hier om te zingen en te dansen."

Deze exacte woorden hadden kunnen worden uitgedrukt als een enthousiast commentaar op de positief transformerende gebeurtenissen van onze tijd. In plaats daarvan deelde de oudere man ze als een uiting van bezorgdheid dat het duizelingwekkende feest doorging alsof hij zich niet bewust was van het verleden, van de lange en moeilijke weg die was afgelegd om daar te komen. Hazorim b'dima , b'rina jiktsoroe (Tehillim 126). "Wie met tranen plant, zal met vreugde oogsten." Een klassiek chassidisch commentaar suggereert dat zowel het planten als het oogsten gepaard moeten gaan met een mengeling van tranen en vreugde. We hebben alleen de kracht om de moeilijke en betraande periodes te doorstaan omdat we anticiperen op de vreugde die aan het einde zal komen, terwijl wanneer dat vreugdevolle einde komt, we ons bewust moeten blijven van de pijnlijke investering die het heeft voortgebracht. B'dima b'rina. Deze combinatie van tranen en vreugde is aanwezig in de aanloop naar Jom Ha'atsmaot, die - in plaats van een emotionele achtbaan te veroorzaken - ervoor zorgt dat de verliezen van de meer dan 25.000 jonge mannen en vrouwen die op de eerste van die dagen worden herdacht, worden gedragen met een diepe en volwassen waardering voor waar ze hun leven voor gaven. en dat de viering die volgt erkent dat Israël geen geschenk is, maar een verworvenheid die tegen een zeer hoge prijs verkregen is. B'dima b'rina.

Deze houding ligt ook ten grondslag aan de opening van Acharé Mot, die de tempeldienst beschrijft op de heiligste en gelukkigste dag, Jom Kippoer. De presentatie vindt plaats in de schaduw van de dood van Nadav en Avihoe tijdens de feestelijke inwijding van de misjkan (tabernakel), "Acharé mot shné bné Aharon".

Hun dood op dat vreugdevolle moment zorgde ervoor dat onze vreugde in de misjkan nooit gescheiden zou worden van een volwassen waardering van zijn diepe heiligheid (V'nikdash bichvodi: Shemot 29:43, Rashi). Evenzo worden de onvergelykbare zegeningen die Hasjem ons schenkt op Jom Kippoer, zowel Zijn omhelzing van vergeving als de intieme toegang die ons via de kohén gadol wordt gegeven tot Zijn aanwezigheid in het fysieke heilige der heiligen, ervaren en gewaardeerd, niet als geschenken die uit het niets komen, maar als het product van de investering van de pijn en tranen van het vasten en gebed die die resultaten en kansen opleveren. B'dima b'rina.

Zoveel bittere tranen van verlies worden nog steeds vergoten door de families van de Giboré Jisraël die alles hebben gegeven om ons het unieke voorrecht van onze tijd te brengen, de wedergeboorte van ons volk in ons thuisland uit de as van de Holocaust en uit millennia van dakloosheid. Onze aandacht voor die tranen zal van cruciaal belang zijn om tot een vreugdevollere toekomst te komen. B'dima b'rina. (R. Moshe Hauer z"l)

"Asjer Bachar Banoe Mikol Ha'amim"

Telkens wanneer iemand wordt geëerd met een Aliya naar de Tora, staat die persoon voor de boekrol en, na het openen van de Sefer Tora, reciteert hij de bracha, waarbij hij Hasjem dankt voor het kiezen van de natie Israëel boven andere naties: "asher bachar banu mikol ha'ammim." Deze zegen wordt elke ochtend aangeboden, waardoor we die dag woorden van de Tora kunnen articuleren.

Deze "keuze" van Israëel werd door G-d Zelf vastgesteld op de berg Sinaï toen Hij beloofde dat Israëel een "Goy kadosh" zou zijn, een heilige natie voor Hem. Bovendien is deze garantie op veel plaatsen in de Tenach te vinden, waaronder in de Tora [zie D'varim 7:6; 14:2], de Nevi'im [zie Sefer Jeshayahoe 44:1-2 en elders], evenals in de Ketoevim [zie Psalmen 33:12; 135:4].

Het is om deze reden dat we verrast zijn bij het horen van de allereerste woorden van de haftara van deze week : "Hahlo kiv'né Koesjim atem li..." – "Zie, u bent niet anders voor mij dan de natie van Koesj..." – met andere woorden, in de ogen van Hasjem zijn we hetzelfde als andere naties . En dus vragen we ons af : wat is er gebeurd met de "uitverkorenheid" die ons van G-d was beloofd ? Hoe zit het met de garantie "asjer bachar banoe mikol ha'amim"? En wat is dan eigenlijk de betekenis van de bracha ??

De harde veroordeling van Israëel door de profeet Amos , lijkt de speciale en unieke relatie die Hasjem beloofde met Zijn volk tot stand te brengen, uit te wissen en is daarom bijzonder moeilijk voor ons om te begrijpen.

Daarom moeten we terugkijken naar de eerste hoofdstukken van dat boek , die ons helpen de boodschap van de profeet beter te begrijpen. Het is in die eerste hoofdstukken dat we Amos zien die het kwaad en de ondeugd van Israëls buurstaten uitscheldt, hun immorele gedrag en daden afkeurt die G-d weigert te negeren.

Maar de navi gaat ook verder met het opnemen van de corruptie van Samaria en vergelijkt hen met hun zondige bureu. En door dit te doen, verklaart Amos ,G-d's vastberadenheid om ook Israëel te straffen, door te verklaren: "U alleen, heb ik uitgekozen van alle families van de aarde - daarom zal ik u ter verantwoording roepen voor al uw ongerechtigheden! " Ja!

Hasjem's keuze voor Zijn natie bevrijdt ons niet van enige berisping voor ongehoorzaamheid,

maar veroordeelt ons tot straf en tuchtiging voor alle corrupte manieren – zelfs meer dan hij de "niet-uitverkoren" naties zou kunnen kastijden.

Hoe krachtig beweert Reb Jisachar Jakovson hoe de opening van onze haftara bedoeld was als een "wake-up call", waarbij hij elke Israëliet aanspoort om te begrijpen dat de speciale keuze die aan onze natie verleend is, een extra verantwoordelijkheid op elk lid legt, om te luisteren naar G-d's openingswoorden van de (tweede) parasja deze week: "Kedoshim Ti'hjoe". Hashem verwacht van elk individu dat hij de staat van kedoesha - heiligheid bereikt en behoudt - een staat die afhangt van meer dan het volgen van rituele praktijken of het behouden van een staat van zuiverheid.

Die mitsvot die volgen op G-d's oproep van "Kedoshim Ti'hjoe" staan vol met bevelen over hoe de armen te behandelen, hoe voor de ongelukkigen te zorgen en, in wezen, hoe een ethische en morele samenleving op te bouwen (en daarmee Kedoesha te verkrijgen).

Het is misschien pijnlijk dat Hasjem soms met tegenzin "gedwongen" wordt om ons niet anders te beschouwen dan andere volkeren. Maar dat is precies waarom Hij ons eraan herinnert "Kedoshim Ti'hjoe"! En dat is ook de reden waarom "bachar banoe mikol ha'amim", wij alleen belast werden met de verantwoordelijkheid om Kedoesha te handelen en te modelleren. Wij moeten het niet alleen maar zeggen, maar ook zelf laten zien hoe het moet.
(R. Nachman Winkler)

Gevoel van frisheid terwijl de traditie wordt vervuld

וְבָא אַהֲרֹן אֶל-אֱלֹהִים מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת-בְּגָדֵי הַבַּד אֲשֶׁר לְבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל-הַקֹּדֶשׁ וַהֲנִיחֵם שָׁם (ויקרא טז:כג)
Aharon moet Ohel Moed binnengaan en de linnen klederen uittrekken die hij droeg toen hij het Heilige der Heiligen binnenging, en ze daar achterlaten. (Vayikra 16: 23)

In de parasja van deze week worden we tot in detail geïnformeerd over de Jom Kippoer-dienst. Er zijn verschillende waarschuwingen dat elke afwijking van het voorgeschreven ritueel een ramp is. Elk jaar moet de manier waarop de Jom Kippoer-dienst in de Mikdash moet worden uitgevoerd, precies zo zijn als beschreven. Toch is er één aspect dat van jaar tot jaar verandert.

De Tora vertelt ons, zoals hierboven geciteerd, dat bepaalde kledingstukken die door de Kohen Gadol werden gedragen, moeten worden weggegooid en dat er elk jaar nieuwe kledingstukken moeten worden gemaakt. Dit waren zeer kostbare linnen kledingstukken (zie Misjna Yoma 3:7). Waarom leg je ze niet gewoon opzij, maak je ze schoon en hergebruik je ze het volgende jaar. Doorgaans zijn Hazal moe van het verspillen van geld, zoals vermeld in Yoma (39a). התורה חסה על ממונם של ישראל – Welke boodschap probeert de Tora over te brengen door te eisen dat de vier linnen kledingstukken moeten worden afgezonderd of begraven?

Reb Norman Lamm citeert in Drashot L'Dorot, Reb Mordechai Hacohen die een inzichtelijke verklaring geeft. De Tora wil dat we het gevaar van routine vermijden. Het volgen van traditie is van het grootste belang. Consequent in de religieuze praktijk is van het grootste belang. In de uitvoering van de Jom Kippoer-dienst mag niets afwijken. Toch moet de Kohen Gadol zijn kleding elke Jom Kippoer veranderen in de hoop dat de uiterlijke nieuwigheid zal inspireren en van binnenuit een gevoel van frisheid en enthousiasme zal oproepen.

Dit concept is van toepassing op zowel onze spirituele als alledaagse bezigheden. Elk jaar nemen we deel aan de Seder, volgens exact dezelfde tekst in de Hagada. Toch moeten we de discussie verrijken met nieuwe ideeën en interessante divré Tora om een zekere frisheid aan de avond te geven.

Elke dag wikkelen we ons in tefillin en reciteren we drie keer hetzelfde amida-gebed. Het kan een recept zijn voor verveling en we kunnen het slachtoffer worden van routine. We moeten een balans creëren tussen vasthouden aan onze traditie zonder af te wijken, terwijl we opwinding ervaren. Als we beter zouden begrijpen waarom we ons bezighouden met deze tradities, zou het onze acties misschien met enthousiasme bezielen.

We nemen onze naaste relaties vaak als vanzelfsprekend aan. Het betaamt ons om af en toe even te stoppen en onze echtgenoot, ouders en kinderen te waarderen.

Zoals David Hamelech vroeg: שְׁבִתִי בְּבֵית הַ כָּל יְמֵי חַיֵּי לַחַזוֹת בְּנַעַם ה', וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ. Dovid had één verzoek, ik zou graag in het Huis van Hasjem willen wonen. Maar dan vraagt hij om de tempel te bezoeken וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ. Wil hij in de tempel wonen of gewoon op bezoek komen? Misschien is het zijn bedoeling om daar te wonen, maar dat hij elk moment dat hij in de tempel aanwezig is, hetzelfde enthousiasme en dezelfde opwinding zal voelen als een eerste bezoeker !

De Kohen Gadol moest de tempeldienst op Jom Kippoer vervullen zonder enige kleine afwijking. Traditie moet op de meest precieze manier worden nageleefd. Toch moet hij zich elk jaar omkleden. De nieuwe kledingstukken zouden een zeker gevoel van frisheid geven aan deze repetitieve dienst. Mogen we in staat zijn om de juiste balans in ons leven te vinden tussen het vasthouden aan onze traditie en het bijbrengen van een gevoel van opwinding en enthousiasme. (R. Shalom Rosner)

Causaliteit van vloeken

"Lo tekalel cheresj – Vervloek [zelfs] een dove persoon niet." (Vayikra 19:14) We zouden denken dat zo'n vloek weinig effect zou hebben, aangezien de dove persoon het niet kan horen, maar het is nog steeds verboden. Wat zijn enkele lessen die we hieruit kunnen leren?

Sefer Hachinuch onderzoekt de kracht van spraak en de impact die woorden hebben. Het unieke kenmerk van de mens is onze 'nefesh chaya', de G-ddelijk geïnspireerde levenskracht die tot uiting komt in ons vermogen om te spreken, om onze gedachten en gevoelens in woorden te delen. Het is duidelijk dat hoe groter de ene is, hoe groter de kracht van zijn woorden. Maar zelfs een eenvoudig persoon moet voorzichtig zijn met wat hij zegt, aangezien de impact van zijn woorden verder weergalmt dan het moment.

De keerzijde geldt ook, merkt de Ohel Moshe op. Chazal leren ons dat positieve actie en spraak vijfhonderd keer krachtiger zijn dan negatieve. Het eerder genoemde gebod om iemand die doof is niet te vervloeken, suggereert de aanzienlijke kracht van zo'n vloek, stel je de weerslag voor van zegeningen die men kan geven!

Inderdaad, we kunnen eraan wennen om Hasjem na te volgen door mensen te zegenen en hen een overvloed aan goedheid toe te wensen. Als ontvanger moet men "Amen!" antwoorden, zichzelf tot een kanaal makend om goedheid en genade te ontvangen.

Als we anderen "goedemorgen" of "goedendag" wensen, moet het meer zijn dan een sociale aardigheid, we kunnen de woorden met intentie zeggen, echt vriendelijkheid en vrijgevigheid voor de ander oproepen. Als we de ontvanger zijn van zo'n oprechte wens, moeten we niet alleen "Amen!" antwoorden, maar beantwoorden met een nog grotere zegen: "Moge u ook een geweldige dag hebben!" of "Moge u een dag vol zegeningen hebben!" Dit is met name van toepassing bij een simcha. Als iemand een ander "mazal tov!" wenst, moet het met warmte worden gezegd, de ander 'goede mazal' wensend met deze simcha. De juiste reactie voordat je "dank je" zegt, is "amen" en om te reageren met een zegen zoals: "bruchim t'hiyoe, moge je gezegend zijn!"

Er wordt verteld dat de Saba van Slabodka "goedemorgen" zei als hij langs de huizen van de lokale Rabbanim liep. Hoewel ze op dat moment misschien niet thuis waren, herinnerden de huizen hem aan hun bewoners en werd hij geïnspireerd om hen een bracha aan te bieden.

Denk aan de vele mogelijkheden die we hebben om anderen zegeningen te bieden als we de huizen passeren van mensen die ziek zijn of een soort jeshoe'a, een soort redding, nodig hebben. Zelfs als de persoon niet aanwezig is om de zegen te horen, zoals de dove persoon die geen vloek kan horen, heeft de zegen een diepe kracht.

Laten we leren onze woorden constructief te gebruiken, ongeacht of anderen ons kunnen horen of niet, en positiviteit, vrijgevigheid van geest en bemoediging genereren voor iedereen om ons heen. (R.S. Smiles)

Troebele tijden

Want in een wolk verschijn ik op de Kaporet (Aron-bedekking) " (16:2) - כי בענן אראה על הכפורת (טז-ב))
Waarom is het nodig voor Hashem om ons te vertellen dat Hij in een "wolk" verschijnt ?
Rashi legt het uit als een waarschuwing dat Mosjé moet oppassen dat hij er geen gewoonte van maakt om de heilige plaats binnen te gaan, omdat Hashem in de wolk zal verschijnen, zelfs zonder gezien te worden. Alleen met jouw voorbereide "wolk" van wierook op Jom Kippoer mag je het Heilige der Heiligen binnengaan .

Reb Meir Shapiro van Lublin (1887-1933) gebruikt dit vers als een boodschap dat zelfs de meest vrome dienaar van Hashem problemen en uitdagingen kan ervaren. De Tora heeft betrekking op degenen die zich in troebele, duistere situaties in het leven bevinden.

Verval niet in wanhoop, kondigt Hashem aan: "Ik zal in een wolk verschijnen". Zelfs in bewolkte, uitdagende tijden is er hoop, en vanuit deze wolken zijn stralen van geloof en overtuiging te vinden. Dit is een sterke boodschap voor ons om elke storm te kunnen doorstaan.(R. Chanoch Yeres)

Shabat Shalom

Voor suggesties en commentaar : mobi166@hotmail.com

Gelieve dit blaadje (deze link) ook door te sturen aan vrienden en kennissen.

En je bronnen zullen zich naar het buitenland verspreiden (Misjlé 5-16)

לע"נ ר' יששכר דב בן ר' מנחם מנס ולע"נ מרת פרומה בת ר' צבי אריה